

عنوان مقاله:

بررسی تفسیری آیه ی خمس با محوریت تحلیل مناظره ی امام رضا (ع) (برتری عترت بر امت)

محل انتشار:

دوفصلنامه تفسیری پژوهی، دوره 10، شماره 20 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

باب اله محمدی - دانش آموخته دکتری علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات دانشگاه قم، قم، ایران

کاظم امیدی - دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کنکاش در آیات قرآن کریم بر فضایل و برگزیدگی خاندان پیامبر (ص) دلالت دارد. از جمله ی این آیات، آیه ی خمس (۴۱ سوره ی انفال) است. با توجه به اهمیت مفاد این آیه از دیدگاه مسلمانان، امام رضا (ع) نیز یکی از ادله ی برتری عترت بر امت را همین آیه قرار داده است. بر اساس مناظره ی امام (ع) در این آیه، خداوند سهم خویشاوندان پیامبر (ص) را به سهم خود و سهم رسول الله قرین ساخته است. امام رضا (ع) مصداق کلمه ی «لذی القربی» را خاص اهل بیت پیامبر (ص)، یعنی امام معصوم (ع) معرفی نموده و تعلق گرفتن خمس به عترت را وجه تمایز و برتری آن‌ها بر امت می - داند. در این میان اهل سنت برای کلمه ی «لذی القربی» چهار وجه (۱- همه ی قریش ۲- بنی هاشم و بنی مطلب ۳- فقط بنی هاشم ۴- آل محمد (ص)) بیان کرده اند. علماء امامیه نیز وجوهی هم‌چون امام معصوم (ع)، خاندان پیامبر (ص) و ... برای واژه ی مورد نظر بیان کرده اند. نتیجه ی مباحث مطروحه در این مجال نشان دهنده ی این است که مراد از واژه ی «لذی القربی» امام (ع) است. همچنین مصداق واژه های یتامی، مسکین و ابن السبیل آل پیامبر (ص) هستند. در این زمینه اقوال متفاوتی وجود دارد. تا حد امکان بر آن شده ایم که به تحلیل و بررسی آن‌ها با توجه به اقوال فریقین و روایات بپردازیم.

کلمات کلیدی:

امام رضا (ع)، سوره ی انفال، خمس، ذی القربی، عترت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038964>

